

Osvazení na prvním místě

I přesto, že zájem o plemenné býky belgického modrobílého plemene do užitkového křížení u nás každoročně stoupá a počet chovatelů se zvyšuje, chov belgického modrobílého skotu v jeho čistokrevné podobě se u nás stále teprve rozvíjí. Naproti tomu v domovině tohoto plemene je „modrobílá“ téměř polovina stád skotu, což čítá více než 1,5 milionu jedinců.

Přijal jsem proto pozvání belgických šlechtitelů ze společnosti Genetique Avenir Belgimex na přehlídku plemených býků–tzv. Open Door Day Show, která se konala v belgickém městečku Wuustwezel poblíž nizozemských hranic, abych shlédli, kam se šlechtění tohoto plemene posunulo.

Přehlídky plemených býků vždy patřily k nejdůležitějším prezentacím každé plemenářské firmy, a to jak u nás doma, tak i v zahraničí. Veterinární pravidla pro inseminační stanice v rámci celého vyspělého světa jsou však velmi striktní, a tak mnoho firem od pořádání těchto akcí zcela upustilo či je výrazně omezilo. Tyto prezentace však mají dlouhou a úspěšnou tradici a chovateli jsou neustále vyžadovány, a proto postupem doby začaly opět některé firmy přehlídky pořádat. Prezentace inseminačních býků belgického modrobílého pleme-

ne, jemuž je tento článek věnován, je toho jasným důkazem.

Chovatelé využívají inseminace

U belgických chovatelů, o nichž je známo, že příliš nepracují s plemennými hodnotami a že selekce je realizována zejména na základě zevnějšku, jsou přehlídky plemených inseminačních býků o to důležitější. Dalším důvodem, proč se tento typ akcí mezi belgickými chovateli těší tak velkému zájmu, je i fakt, že belgičtí chovatelé využívají ve svých chovech velmi hojně inseminaci. A tak není divu, že belgické modrobílé žebříčku všech masných plemen ve využívání umělé inseminace jednoznačně vévodí. Velká většina chovatelů zabývajících se šlechtěním reprodukci zajišťuje výhradně inseminací, v průměru celé Belgie pak více než 60 %

Tým firmy Genetique Avenir Belgimex spolu s býkem Imperial de l'Ecluse po skončení přehlídky

všech březostí připadá na umělou inseminaci. Je proto tedy vcelku pochopitelné, že chovatelé mají zájem vidět býky také „na živo“ a ne pouze na fotografii v katalogu či v lepším případě pak na krátkém videu na internetu.

Renesance přehlídek po osmi letech

Po sloučení firem inseminačních společností Linalux a Haliba v roce 2003 došlo následně k liberalizaci a na trh vstoupily nové firmy, přičemž čtyři z nich dnes mají v Belgii zásadní postavení: Fabroca, Belgian Blue Group

(BBG), Belgian Blue International (BBCI) a Genetique Avenir Belgimex (GAB). První jmenovaná, Fabroca, inseminační stanice nevlastní a býky má ustájené na různých místech Evropy, a tak ani žádné přehlídky neorganizuje. BBG před několika lety postavila dvě vysoce moderní inseminační stanice, kam mají chovatelé každý pátek možnost přijít a v určité době si býky prohlédnout. Obě stanice jak v Ciney, tak i Wavre jsou vybudovány tak, že uprostřed je prosklená chodba, kde se mají chovatelé možnost volně projít a býky si v bo-

Equinoxe de l'Ecluse – matka býka Argan de l'Ecluse z chovu Anny Adamsové

Argan de l'Ecluse je synem Davidsona de l'Ecluse z matky Equinoxe de l'Ecluse

If de Glimes - zástupce bílých býků z nabídky společnosti Genetique Avenir Belgimex

Leonardo de la Platte je v současné době spolu s Imperialem a Arganem jedním z nejlepších býků společnosti Genetique Avenir Belgimex

zech prohlédnout. Z veterinárních důvodů bohužel však jen přes sklo. Ale i když není tento způsob zrovna osobní, jednoznačně platí pořekadlo o vrabci v hrsti ... Společnost BBCI praktikuje přehlídky tzv. skrz plot, a tak pouze firma Genetique Avenir Belgimex se přihlásila k dlouholeté tradici konání tradičních přehlídek a jako jediná organizuje skutečně živou show, na jakou byli v minulosti belgičtí chovatelé zvyklí. Tehdy obě dnes již neexistující firmy Linalux i Haliba přehlídky každoročně organizovaly a zájem o ně byl skutečně obrovský. Do haly v městečku Ath či Ciney se pokaždé vměstnala téměř

pětistovka návštěvníků a za asistence televizních kamer si plnými doušky užívala profesionálně připravenou show. Veterinární problémy na jedné ze stanic však způsobily, že od roku 2003 se žádná přehlídka býků již nekonala. A tak teprve nyní dochází opět k jakési renesanci organizování těchto akcí. O tom, že o živé přehlídce je stále mezi chovateli obrovský zájem, svědčila do posledního místečka zaplněná hala. Na letošní přehlídce ve Wuustwezelu bylo v sobotu 19. listopadu za zvuku hudby a v záři reflektorů prezentováno celkem 14 býků z nabídky společnosti Genetique Avenir Bel-

gimex. Filozofie firmy je jasná a na první pohled i patrná – osvalení na prvním místě. Realita v ringu tomu jednoznačně odpovídala – skutečně všichni předvedení býci bez výjimky vynikali extrémní zmasilostí. Je pravdou, že vynikající zmasilost je plemenným znakem tohoto plemene, vězte však, že zkušené oko chovatele a odborníka rozeznává v kvalitě osvalení tak drobné nuance, které nezasečenému připadají zcela bezvýznamné.

Skvostný Imperial

Jedním z nejmladších, ale z hlediska úrovně osvalení nejvýraznějších

býků byl teprve třináctiměsíční Elixir de Bierwa po otci Impartial d'Izlier. V hodnocení zevnějšku získal neuvěřitelných 94,3 bodu za zmasilost (ze 100 možných), což je u takto mladého býka hodnota nevídaná. Bohužel se to však na něm do určité míry „podepsalo“ v celkové harmonii. Dalšími velmi kvalitními předvedenými býky byli např. Maserati van de Vloeikenshoeve z matky Extacy (jednou z nejlepších krav současnosti), Morose de Jauvelan či Antipode des 3 Chemins. Hlavními hvězdami večera však byli beze sporu tři černě zbarvení býci: Argan de l'Ecluse, Leonardo de la Platte a Imperial de

Imperial de l'Ecluse je jedním z nejlepších a nejprodávanějších býků na belgickém trhu

Davina du Haut d'Arquennes – šampionka národní výstavy v Libramontu, matka býka Imperial de l'Ecluse a jiných významných býků (např. Etna de l'Ecluse), hodnocení zevnějšku celkem 91,3 bodu

masný skot

L'Ecluse. Zejména poslední jmenovaný býk je skutečně skvostným představitelem plemene – ideálně kombinuje všechny požadované znaky: délku těla, výšku, kvalitu osvalení, pevné končetiny i celkovou harmonii. Opakované předvedení Imperiala na žádost publika demonstrovalo, jakou „star“ býk je a že nejenom rockové hvězdy se vrací na pódium, aby přidali nějaký ten hit. Vyfotografování celého týmu společnosti Genetique Avenir Belgimex spolu s Imperialem bylo důstojnou tečkou za tímto večerním setkáním chovatelů ze všech koutů Belgie. Mezinárodní rozměr celé akce pak dala účast celé řady chovatelů ze sousedního Nizozemska, irských a francouzských farmářů, ale i delegace zástupců z Vietnamu.

Černá ziskává na oblibě

Oproti minulosti je patrné, že každá z firem, které dnes fungují na bel-

Elixir de Bierwa po otci Impartial d'Izier vyniká extrémní zmasilostí (93,4 bodů!)

gickém trhu, uznává trochu odlišné priority, jež se promítají do výběrů býků do inseminace. Jedna změna je však patrná na první pohled – po dlouhých letech, kdy chovatelé

upřednostňovali ve svých původech bíle zbarvené býky, se dnes do popředí stále více dere černá genetika. Při pohledu do nabídek firem zjistíme, že černě zbarvení býci jsou mezi

chovateli stále oblíbenější a patří často i k nejkvalitnějším. Příkladem mohou být např. i u nás využívaní Adajio de Bray (ZBM-273) či Langoureux de Fooz (ZBM-281) ze společnosti BBG či Dafydd D'Ochain, Empire d'Ochain nebo Cantona firmy Fabroca.

Návštěvu podobné akce všem chovatelům vřele doporučuji, neboť se jedná o skutečný chovatelský svátek. Je až obdivuhodné, kolik lidí si udělá v sobotu večer čas a se zájem jde zhlédnout přehlídku býků. Dobu začátku ale organizátoři jistě nevolí náhodou, vždyť farmář má volno opravdu pouze večer! *

Pokud máte zájem shlédnout krátká videa z této akce, pak navštivte www.veeteeltvlees.nl/films/2011.

Kamil Malát,
Český svaz chovatelů
masného skotu